

ආසියානු ජනගහන අධ්‍යයන ප්‍රකාශන මාලාව
අංක 98

සිංහල පරිවර්තනය

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනසංඛ්‍යාව වයස්ගතවීම තුළින්
මතු වන ගැටළු

Emerging Issues of Population Aging in Sri Lanka

“ජනසංඛ්‍යාව වයස්ගතවීම තුළින් මතු වන ගැටළු”
පිළිබඳ ව්‍යාපෘතියේ ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යයන වාර්තාව

ආසියාව හා ශාන්තිකරය සඳහා ආර්ථික සහ සමාජ සිය කොමිසම
බැංකොක්

ECONOMIC AND SOCIAL COMMISSION FOR ASIA AND THE PACIFIC
Bangkok, Thailand

එක්සත් ජාතීන්
1989

United Nations 1989

ආසියානු ජනගහන අධ්‍යයන ප්‍රකාශන මාලාව
අංක 98

සිංහල පරිවර්තනය

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනසංඛ්‍යාව වයස්ගතවීම තුළින්
මතුවන ගැටළු

ආචාර්ය පී. ඩී. ඒ. පෙරේරා විසිනි.

පරිවර්තන කමිටුව

ආචාර්ය කේ. ඒ. පී. සිද්ධිසේන
ආචාර්ය ඩබ්. අයි. ද සිල්වා
කපීකාචාර්ය ඩබ්. පී. අමරබන්දු
කපීකාචාර්ය විශාඛා පෙරේරා

අනුවාද කාණ්ඩ අංක 3
ප්‍රකාශනය
ජනගහන තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය
ජනගහන අංශය
සෞඛ්‍ය හා වනිතා කටයුතු අමාත්‍යාංශය
අංක 231, ද සේරම් පෙදෙස,
කොළඹ 10.

ජනවාරි - 1993

සිංදුපතය

1986 දී එස්කැප් ලේකම් කාර්යාලය විසින් එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදලෙහි මූල්‍යාධාර ඇතිව “ තෝරාගත් එස්කැප් රටවල් කීපයක ජනසංඛ්‍යාවන්හි වසස්ගතවීම නිසා මතුවන ගැටළු ” නමින් වූ ව්‍යාපෘතියක් අරඹන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ වූ ප්‍රථම විශේෂඥ රැස්වීම 1986 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී බැංකොක්හි දී පවත්වන ලදී. රටවල් 8කින් විශේෂඥයන් 12 දෙනෙක් ද එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල සහ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයෙන් නියෝජිතයෙකු බැගින් ද මෙම රැස්වීමට සහභාගි වූහ. මෙම රැස්වීමේදී විවිධ රටවල ජනසංඛ්‍යාවන්හි වසස්ගතවීම පිළිබඳ තත්ත්වය සමාලෝචනයට භාජනය කරන ලද අතර රටවල්වල අධ්‍යයනයන් සඳහා යෝජිත අධ්‍යයන සැලැස්මක් ද පිළියෙල කොට ස්ථිර කරගන්නා ලදී.

රටවල් සම්බන්ධයෙන් වූ අධ්‍යයන අදියර 3කින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මෙහිදී එකඟ වූණේ. ප්‍රථම අදියර, මූලික වශයෙන් ජනසංගණන හා අදාල වෙනත් මූල්‍යාශ්‍රවල දත්ත විශ්ලේෂණය මත පදනම් වේ. එමගින් ජනසංඛ්‍යාවේ වසස්ගතවීමට අදාල ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක හා සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයන් පිළිබඳ පසුබිම් තොරතුරු සපයනු ඇත. දෙවන අදියර, වසස්ගත පුද්ගලයින් සහ තේවාසික ආරක්ෂාව සපයන්නන් පිළිබඳ විවිධ තොරතුරු එක්රැස් කරන විශේෂ නියැදි සමීක්ෂණයකින් සමන්විත වේ. තෙවන අදියර, වසස්ගත පුද්ගලයින්ට අදාලව දැනට ඇති ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන් පිළිබඳව කරනු ලබන සමාලෝචනයකින් සහ සොයාගනු ලැබූ තොරතුරු මත එකී ප්‍රතිපත්ති, වැඩසටහන් සහ ගැටළු පිළිබඳව කරන සමස්ත ඇගයීමකින් යුක්ත වේ. එමගින් ජනසංඛ්‍යාවේ වසස්ගතවීම ආශ්‍රිත ගැටලු මෙන්ම වැඩිහිටියන්ගේ අවශ්‍යතා කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කරමින් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන් පිළිබඳ තීරණය ඉදිරිපත් කරනු ඇත.

රැස්වීම් මාලාව මගින් වාර්තාවල නොයෙකුත් කොටස් නියුණු ලෙස පරීක්ෂාවට භාජනය කරන ලද අතර කළ යුතු සංශෝධන පිළිබඳව අදහස් ඉදිරිපත් කරන ලදී. ලිඛනත් මධ්‍යස්ථානයේ මහාචාර්ය හල් කෙන්ඩිග්, ඕස්ට්‍රේලියානු සංවර්ධන අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයේ පෙනිලෝප් කේන්, අග්නිදිග ආසියානු අධ්‍යයනයන්ගේ ආචාර්ය ට්‍රිනිඩාඩ් එස්. ඔස්ට්‍රියා, සහ මලයා විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්ය ටාන් පු වැං යන මහත්වරු වාර්තා වැඩි දියුණු කිරීමට වටිනා සහායක් ලබා දුන්හ. ව්‍යාපෘතිය යටතේ සකස් කරන ලද පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශන කාණ්ඩ, සහභාගි වූ රටවල ජන සංඛ්‍යාවන් වසස්ගතවීම නිසා මතුවන ගැටළු පිළිබඳ අතර්ඝ තොරතුරු මූල්‍යාශ්‍ර ලෙස සැලකිය හැකිය.

වින ජනසංඛ්‍යාවේ වසස්ගතවීම
(එස්ටී/එස්කැප්/795)

අධ්‍යයන කණ්ඩායම
වසස්ගතවීම පිළිබඳ වින ජාතික කමිටුව.

මැලේසියානු ජනසංඛ්‍යාවේ වසස්ගතවීම

ආචාර්ය හමිඩ් අර්ෂාට්
ටේ තායි පෙං
ජාතික ජනගහන හා පවුල් සංවර්ධන මණ්ඩලය
මහාචාර්ය ටාන් පුං වැං
මලයා විශ්වවිද්‍යාලය

කොරියානු සමූහාණ්ඩු ජනසංඛ්‍යාවේ
වසස්ගතවීම (එස්ටී/එස්කැප්/797)

ආචාර්ය එන් හසුන් කොප්
කොරියානු ජනගහන හා සෞඛ්‍ය ආයතනය

ශ්‍රී ලංකා ජනසංඛ්‍යාවේ වසස්ගතවීම
නිසා මතුවන ගැටළු
(එස්ටී/එස්කැප්/798)

ආචාර්ය පී. ඩී. ඒ. පෙරේරා
මාර්ග ආයතනය

මෙම අධ්‍යයනය මගින් හෙළි වූ ප්‍රධානතම කරුණු සහ විශ්ලේෂණ කලාපීය වැදගත්කමකින් යුක්ත විය. තීරණය මාලාවක් සමඟ එම කරුණු හා විශ්ලේෂණ, එක්සත් ජාතීන්ගේ ආසියාව සහ ශාන්තිකරය සඳහා වූ ආර්ථික හා සමාජසික කොමිසම එක්සත් ජාතීන්ගේ සමාජ සංවර්ධන හා මානව කටයුතු පිළිබඳ කේන්ද්‍රය හා මැලේසියානු ජනගහන හා පවුල් සංවර්ධනය පිළිබඳ ජාතික මණ්ඩලය ඒකාබද්ධව සංවිධානය කොට 1989 ජූලි 17 - 21 තුළ ක්වලාම්පූර් හිදී පවත්වන ලද ජනසංඛ්‍යාවන්හි වසස්ගතවීම පිළිබඳ ආසියානු සහ ශාන්තිකර කලාපීය සමුළුවට සහභාගි වූ කලාපීය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් සහ වැඩසටහන් කළමනාකරුවන්ට ලබාදෙන අතර ඒවා ඔවුන්ගේ සාකච්ඡාවට පදනම ද විය. “ ජනසංඛ්‍යාවන් වසස්ගතවීමට අදාල ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන්වල මතුවන ගැටළු දීර්ඝ ලෙස පරීක්ෂා කිරීමෙන් අනතුරුව සමුළුව විසින් ජනසංඛ්‍යාවන්හි වසස්ගතවීමට අදාල ආසියානු - ශාන්තිකර ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන්” යන මැයෙන් වූ තීරණය මාලාවක්ද ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබීය.

පටුන

පිටුව

පළමුවන කොටස - වසස්ගතවන ජනසංඛ්‍යාවක ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සහ සමාජ ආර්ථික ලක්ෂණ

හැඳින්වීම	3
ශ්‍රී ලාංකික සමාජයේ වසස්ගත වූවෝ	3
අ. ප්‍රජා විද්‍යාත්මක පැතිකඩ සහ වැඩිහිටියෝ	5
1. ආසියාවේ සහ දකුණු ආසියාවේ වසස්ගත වූවෝ	5
2. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජා විද්‍යාත්මක පැතිකඩ සහ විසඳන වූවෝ	5
3. තාගර්ක - ග්‍රාමීය ජන සංඛ්‍යාව	13
4. අනාගත වර්ධනය	14
5. ශ්‍රී ලංකාවේ අවු. 60 සහ ඊට ඉහළ වසස්ගත ජනසංඛ්‍යාව	15
6. පුම්බිතිරි සංයුතිය	17
7. යැපුම් අනුපාතයක් සහ වසස්ගතවීම පිළිබඳ වෙනත් මිනුම්	18
8. සාක්ෂරතා අනුපාතය	19
9. විවාහක තත්ත්වය	21
10. ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය	22
ආ. වසස්ගත වූවන් සඳහා වූ ජාතික ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන්	26
ඇ. රාජ්‍ය ආධාර	28
ඈ. වසස්ගතවීම තුළින් මතුවන ගැටළු	29
1. සම්ප්‍රදායික ආධාර පදනමේ වෙනස්වීම්	29
2. වසස්ගත වූවන් තඩත්තු කිරීමට අපොහොසත් වීම	30
3. විශ්‍රාම යාමට හැඩ ගැසීම	31
4. සෞඛ්‍යය	31
5. වසස්ගතවූවන් සහ සේවා නියුක්තිය	33
6. වසස්ගතවූවන් සහ අධ්‍යාපනය	34
7. එක් සාමාජිකයෙකු සිටින ගෘහ කුටුම්භ	34
8. ආධාරක වැඩ සටහන්	35
ප්‍රවෘත්තිය. 1987 අංක 12 දරන ගෞරි විශ්‍රාම වැටුප් සහ සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රම පනත...	37

දෙවන කොටස - වැඩිහිටියන් සහ ඔවුන්ගේ මූලික නේවාසික රැකවරණ සපයන්නා

අ. වැඩිහිටියෝ	47
1. නියැදි ජනසංඛ්‍යාවේ ව්‍යුහය සහ ලක්ෂණ	47
2. ප්‍රතිචාරකයන්ගේ පැතිකඩ	50
3. ගෘහ කුටුම්භ තොරතුරු	60
4. ප්‍රතිචාරකයන්ගේ ආර්ථික පැතිකඩ	64
5. ආදායම	74
6. නිවාස, ජල සැපයුම සහ සනීපාරක්ෂාව	83
7. සෞඛ්‍යය	89
8. දෛනික ජීවන කටයුතු	101
9. ජීවන ආධාර	103
10. පවුලෙහි ශතීන්	107
11. විවේකය සහ සමාජ කටයුතු	110
12. මත, ආකල්ප හා හැගීම්	114
ආ. මූලික නේවාසික රැකවරණ සපයන්නා	125
1. මූලික නේවාසික රැකවරණ සපයන්නා පිළිබඳ හැඳින්වීම හා (මු. නේ. රැ. ස.) ප්‍රජා විද්‍යාත්මක පැතිකඩ	125
2. ආර්ථික ලක්ෂණ	129
3. මු. නේ. රැ. ස. ගේ කාර්ය කොටස	135
4. වැඩිහිටි පුද්ගලයාට ඇති ශතී සම්බන්ධතාව	137
5. මත, ආකල්ප සහ හැගීම්	141
ප්‍රවෘත්තිය 1. ප්‍රශ්නමාලාව I වැඩිහිටි පුද්ගලයන්ගේ සම්මුඛ සාකච්ඡාව සඳහා	153
ප්‍රවෘත්තිය 2. ප්‍රශ්නමාලාව II මූලික නේවාසික රැකවරණ සපයන්නාගේ (මු. නේ. රැ. ස.) සම්මුඛ සාකච්ඡාව සඳහා	180

හැඳින්වීම

වයස්ගතවුවත් පිළිබඳව බෙහෙවින් භාවිතා වන ප්‍රකාශයක් වන්නේ “වයස්ගත වීමට වැඩි කාලයක් ශාරීරික වශයෙන් ආබාධිතයෙකු ලෙස සිටිය යුතුය” යන්නය. රජයේ පුවත්පතක මෑතකදී පළ වූ ලිපියක සඳහන් වූයේ “වැඩිමේ අවසානයක් සමග ආරම්භ වන වයස්ගත වීම (ක්‍රියාකාරීත්වයක් සම්පූර්ණයෙන් වර්ධනය වී එතම් අවු. 30ක් පමණ) ජීවිතයේ තුනෙන් දෙකක් සඳහා තොනැවතී පවතින අතර ප්‍රධාන වශයෙන් සියළුම අවයවයන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය දුර්වල කරන සහ නිතර වෙනස් කළ හැකි සංවිතයක් තුළින් සිදුවන බවයි. පරිසරයට හැඩ ගැසීම අපහසු වීමත් ඊට විරුද්ධව රෝග වැඩියෙන් ඇති මෙම ප්‍රකාශ වලින් දැක්වෙන්නේ වයස්ගත වීමේ ක්‍රියාවලිය සහ රෝග ඇති වීම එක විට සිදුවිය හැකි බවයි. එසේ ම පුද්ගලයාගේ තත්ත්වය මග හැරවීමට කළ හැකි කාර්යයන් සීමාසහිත ය. බොහෝ වර්ධකවේදීන් වයස්ගත වීම රෝගයක් ලෙස සලකති. සංවර්ධිත සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින බොහෝ රටවල් හි මහජන වයස යන සංකල්පය විශ්වාස කරනු ලැබේ. වයස්ගත වීමත් සමග ශාරීරික සහ මානසික දුර්වලතාවයන් සහ ආබාධිත වීම තොවැලැක්විය හැකිය. මෙම අදහස හේතුවෙන් වයස්ගත වීම තුළින් ඇති වන රෝගයන් වැළැක්වීම සඳහා පියවර ගැනීමට උදාසීන වීමත් ඔවුන්ගේ ජීවිතයෙහි වර්ධනය පිළිබඳ ඇති උනන්දුව අඩු කිරීමත් සිදු වේ. සමහර අවස්ථාවන්හි දී වැඩිහිටියන්ගේ වයස හේතු කොට ගෙන සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩ සටහන්වලින් ඔවුන් ඉවත් කරන ලදී.

බොහෝ සංවර්ධිත රටවලදී ආර්ථික වර්ධනය සහ ශරීරය දුර්වල කිරීමට හේතු වන සමහර රෝගයන් සුව කිරීමේ සහ වැළැක්වීමේ සෞඛ්‍ය පහසුකම් දියුණු වීමෙන් ජීවිත අපේක්ෂා ඉහළ ගොස් ඇත. මේ හේතුවෙන් වර්තමානයේ එම රටවල බොහෝ පුද්ගලයන්ට යහපත් සෞඛ්‍ය තත්වයකින් යුතුව අවුරුදු 80 දක්වා වුවද ජීවත්වීම අවකාශ සැලසී තිබේ. ජීවිත අපේක්ෂාව ඉහළ යාමෙන් අප සමාජයන්හි ව්‍යුහය මෙන් ම එහි සිටින පුද්ගලයාගේ තත්ත්වය ද වෙනස් කර ඇත. අනෙක් අතට බලන විට ආර්ථික සංවර්ධනයෙහි අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රතිඵලය වන්නේ නිරෝගී දිගු කාලීන ජීවත්වීමක් නොවේ. අනුභව කිරීම සහ පානය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇති පුරුදු වෙනස් වීම සහ ව්‍යායාම නොකිරීම හේතු කොට ගෙන ආර්ථික සංවර්ධනයෙන් ඇති වූ දියුණුවත් සමඟ ජීවන රටාව වෙනස් කරන රෝගයන්ද වැඩියෙන් පැමිණෙයි. දියුණු සමාජයන්හි නැගීමත් සමඟ ප්‍රධාන දුෂ්කරතා, ප්‍රශ්න හෝ අර්බුදයන්ට මුහුණ දීමට ආධාර නොලැබීමක් සහ අවාසි සහගත තත්ත්වයන් ඇති වීමක් සිදු විය හැකි බව වැඩිහිටියන්ට පෙනී යා හැකිය.

මනිසා නිතරම උත්සාහ ගන්නේ ජීවත්වන කාලය දිගු කර ගැනීමට වුවත් වයස්ගත වීමේ ක්‍රියාවලිය හා සම්බන්ධයෙන් කිසිදු පිළිතුරක් මේ දක්වා ලබා ගත නොහැකි වී තිබේ. මහජන වයස බොහෝ විට සම්බන්ධ වී පවතින්නේ එලෙසි බව, පැසුණු බුද්ධිය, පරිණත බව සහ අත්දැකීම්, දක්ෂතා යනාදිය මත තොව රෝගයන්, ශාරීරික සහ මානසික දුර්වලතාවන් සහ යැපීම යන කරුණු මත ය. අනෙක් ජීව සිද්ධි සම්බන්ධ ප්‍රශ්නය වන්නේ නිරෝගී වයස්ගත පුද්ගලයන් රෝගී වැඩිහිටියන් ලෙස සම්පූර්ණයෙන් අධ්‍යයනය කරන්නේ ද යන්න ය. රෝගී වැඩිහිටියන් පිළිබඳ බොහෝ අධ්‍යයනයන් තිබුණ ද වයස්ගත වුවත් උදෙසා රජයේ වැඩ සටහන්වලට ප්‍රමුඛත්වය දීම පිළිබඳ සලකා බැලීමට නිරෝගී වැඩිහිටියන් පිළිබඳ තොරතුරු සහ විග්‍රහයන් හිඟ බව පෙනේ.

ශ්‍රී ලාංකික සමාජයේ වයස්ගතවුවෝ

සමාජ - සංස්කෘතික වශයෙන් බලන විට, ලංකාව අනෙකුත් දකුණු ආසියාතික රටවල් හා විස්තෘත පවුල් ව්‍යුහය සම්බන්ධයෙන් කිට්ටු සබඳතාවක් පවතින්නේ බොහෝ අවස්ථාවන්හි දී පවුල් සංස්ථාව පාලනය කිරීම සඳහා ය. පවුල් කිහිපයක් එකම වහලක් යට ජීවත්වීම හෝ පවුල් කිහිපයක් පොදුවේ මුළුතැන්ගෙයක් භාවිතා කිරීම මෙම විස්තෘත පවුල් ව්‍යුහයෙහි ලක්ෂණයකි. එසේ ම විස්තෘත පවුල්හි ශාරීරික ව ආසන්න වීමක් අවශ්‍ය නොවන නමුත් වෙන් වූ ඒකකයන්ට ආසන්නව ජීවත්වීමත්වීමක් සිදු විය හැකිය. මෙවැනි රාමුවක් තුළින් බලන විට, වැඩිහිටියන් සමග සාම්ප්‍රදායික සම්බන්ධතාවන් පවත්වා ගත හැකි ස්ථාවර සමාජයමය ඒකකය පවුල වේ. වියදම් බේද ගැනීම හා පොදු අයවැයකට සාමාජිකයන් දයක වීම හේතුවෙන් එවැනි ව්‍යුහයක් ආර්ථික වශයෙන් සර්වභූතවාදී බවක් පවත්වා ගැනීමට උපකාරී වේ. සාම්ප්‍රදායික වශයෙන් බලන විට, සිංහල සහ ද්‍රවිඩ යන සංස්කෘතීන් දෙකෙහි ම භෞතිකමය සහ චින්තනවේගිමය ලෙස වැඩිහිටියන්ට සහාය වීම අගය කෙරේ. මේ හේතුවෙන්, බොහෝ ශ්‍රී ලාංකිකයන් පවුල අභ්‍යන්තරයෙහි මෙන් ම බාහිර සමාජයේ ද වැඩිහිටියන්ට බොහෝ සෙයින් ගෞරව කරති. ග්‍රාමීය අංශයෙහි වැඩිහිටියන්ට උසස් ලෙස සැලකීම තවමත් දක්නට ලැබේ. ශ්‍රී ලාංකික සමාජය තුළ වැඩිහිටියන්ට උසස් ලෙස සැලකීම සහ ඔවුන් වෙනුවෙන් කරනු